

HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE Oponentský posudek

Posluchačka: Marie Kokaislová
Název práce: *Pseudoklement Římský, Ad virgines. K počátkům zasvěceného života*
Vedoucí práce: doc. ThDr. Václav Ventura, Th.D.
Studijní obor: Teologie
Číslo práce: 103/2010

1. Charakteristika a přednosti práce

Hlavním cílem předkládané práce je přiblížit českému čtenáři pseudoklementovské listy *Ad virgines* (s. 6), a to především pořízením českého překladu, který představuje hlavní část práce (s. 22-73). Překlada je předřazena úvodní informace o Klementovi Římském a pseudoklementovských spisech (část 1, s. 8-13), literárně-historický úvod, obsah a teologický rozbor listů (část 2, s. 14-21), za překladem následuje srovnání pohledu na zasvěcené panny a panice v době Klementově a v době vzniku spisu (část 4, s. 74-78). Práci uzavírá krátký závěr (s. 79) a seznam literatury.

První část autorka zpracovala podle základních patologických příruček (Quasten, Altaner-Stuiber, LThK), ze stejného zdroje jsou nejspíš přebrány i odkazy na primární texty (některé z nich patrně ověřeny v primárních textech, u některých není jasný bibliografický odkaz: s. 10, Eusebius), literárně historický úvod (část 2.1) se opírá o předmluvu k Funkově vydání *Patres apostolici* (1913). Vlastní příspěvek autorky – krom samotného překladu – je zřetelný především ve zpracování obsahu listů (část 2.2, s. 17-19) a navazující teologické reflexi (část 2.3, s. 19-21). Překlad je velmi přehledně připraven s paralelním latinským textem (ovšem pouze po II,13, dále už méně přehledně za sebou).

Hlavní přínos práce spatřuji v českém překladu. Autorka prokázala schopnost porozumět latinskému textu a srozumitelně a věcně správně převést text do češtiny.

2. Nedostatky práce

Hlavní přednost – soustředění na český překlad – v sobě nese i hlavní slabinu práce. Pořízení překladu dvou listů jistě nelze považovat za nepřiměřeně nízký cíl, nicméně u magisterské práce v oboru teologie by teologická reflexe neměla být jen krátkým zamyšlením v rámci úvodu (jedná se o část 2.3, s. 19-21), slovy autorky „závěrečná podkapitola druhého okruhu“ (s. 7), ale klíčová součást práce.

Zařazení oddílu o počátcích zasvěceného života (část 4) až za překlad působí rušivým dojmem, organičtěji by působilo zapracování této části do textu předcházejícího překladu.

Větší rozvedení by zasluhoval velmi zajímavý závěrečný postřeh, že „panenství může být i jakýmsi druhem spirituality, třeba i v manželství“, vidíme-li v jeho základu „nerozdělené srdce (prosté od vášní)“ (s. 79). Zde oceňuji upozornění na paralelu mezi panenstvím a manželstvím (jedná se o motiv cizí asketické literatury vyvyšující panenství nad manželství), ale zároveň upozorňuji, že „nerozdělené srdce“ a „očistění od vášní“ jsou dva zcela odlišné koncepty, odpovídající odlišnému spirituálnímu zaměření.

3. Formální stránka práce

Práce je psána srozumitelně, kultivovanou češtinou, drobné chyby a překlepy vyznačují přímo v textu. Upozorňuji pouze na důležitější momenty:

Použití internetové citace na s. 8, pozn. 1, není opodstatněné: citován je *Hermův pastýř* podle webu www.lukov.bezva.info (?!), fakticky však jde o překlad J. Nováka v *Třetí patristická čítance*, 1985; chybný je i odkaz k textu (VI, II, 4), správně II. vidění, 4,3.

U odkazu na Quasten, *Patrology* vol. I, patrně opomenutím zůstal nedoplněn rok vydání (opakovaně „199?“).

Ke zvážení je i opodstatněnost odkazů na wikipedii – je potřebné a vhodné pojem *eschatologie* (s. 19, pozn. 40) v magisterské práci vysvětlovat tímto odkazem? Podobná pochybnost je u odkazu na kancionál (s. 21) k symbolice „oblečení Krista“.

Přehlednost poznámkového aparátu snižuje uvádění bibliografických citací v plném formátu i při opakovaném výskytu téhož titulu, namísto formátu zkráceného (tj. autor, zkrácený název díla, strana – neopakovat název díla v plné délce, podtitul, místo vydání, vydavatele, rok a ISBN). S tím na druhou stranu kontrastuje použití nevysvětlené zkratky na s.13, pozn. 25: „ANF 8. S. 69“ (odkaz na Ph. Schaff, ed., *Ante-Nicene Fathers*, vol. 8., první vydání Edinburgh 1866, s. 69, zde Riddleův úvod k pseudoklementinkám), podobně s. 16, pozn. 35 a 37.

Kromě drobných chyb v interpunkci upozorňuji na dvě hrubé gramatické chyby: říkali si panny a panicové (nikoli „říkaly“, s. 18), umývat (nikoli „umívat“, s. 64).

Závěr: Autorka prokázala schopnost základní orientace v tématu a práce s literaturou, téma zpracovala samostatně a přehledně. Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení v rozmezí *eminenter* – *valde bene* podle výsledku obhajoby.

Mgr. Vít Hušek, Th.D.
V Olomouci 30. dubna 2010